

FÜGGETLEN BUDAPEST

Budapest székesfőváros egyetemes érdekeit felölelő város-politikai és társadalmi lap

□ A Budapesti függetlenségi és 48-as párt, □
valamint az összes fővárosi függetlenségi pártszervezetek
HIVATALOS LAPJA.

Magjelenik minden hétfőn, a szükséghez képest többször is

Előfizetési ára:

Egész évre --- --- --- --- --- 10 korona

Fél évre --- --- --- --- --- 5

Főszerkesztő: Dr. SOMOGYI LAJOS

Felelős szerkesztő: B. VIRÁGH GÉZA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, V., Visegrádi-utca 40.

Mindennemű levelek és előfizetési pénzek a lap-
tulajdonos B. Virágh Géza címére küldendők
V., Visegrádi-utca 40.

Szerkesztőség és kiadóhivatali telefon 169—38

A negyvenéves Budapest.

Jövő hónapban diszközgyűlés keretében üli meg a főváros törvényhatósága Budapest megszületésének negyven esztendő fordulóját. Négy évtizede annak, hogy a három testvérváros Magyarország fővárosává egyesült. Ez idő alatt — amely csak az egyén életében látszik hosszúnak, de egy nemzet, egy város életében arasznyi rövid — nemcsak fővárossá nőtte ki magát Budapest, nemcsak a Nyugatról Keletre vivő uton vált csomóponttá, hanem minden túlzás nélkül mondhatjuk: világvárossá emelkedett. Ami az igazi világvárosból még hiányzik, annak az alapjait leraktuk az utolsó esztendőben és ha a folyamatban levő nagy munka be lesz tetőzve, és az elővárosok bekapcsolásával megszületik Nagy Budapest: a mi városunk teljesen egyenrangúvá lesz a Nyugati nagy világvárosokkal.

A fejlődésnek hosszú utját futottuk be ez alatt a négy évtized alatt. A végzett munka nagyságáról csak az összehasonlítás nyújthat fogalmat. Még köztünk járkálnak annak a nemzedéknek a férfiai, akik a főváros egyesítésekor fiatalok voltak, sőt mi magunk is láttuk a nyolcvanas évek óta beállott óriási felledülést. Szemtanui voltunk annak, hogyan lett a kisvárosi, nyárspolgári, kisiparos Pestből a mai nagyforgalmu Budapest. Minden téren amerikai méretű rohamos tempójú fejlődés az, amely előttünk lefolyt.

Az utca külső képe oly változáson ment keresztül, amelyhez más városoknak évszázadokra volt szüksége. A zegzugos Terézváros és Erzsébetváros egy nagyvárosi polgárság — higienikus szempontból is — modern lakhelyévé vált; a Belváros sikátorai helyén hatalmas palotasorok büszkélkednek; a Dunát a régi Lánchíd mellett még öt hid iveli át; körutaink és egyéb nagy utvonaink a modern nagy városfejlesztés példái gyanánt szerepelnek; a köztisztaság minden gáncs mellett is magas

fokot ért el; a szegényesen pislogó pillelángok helyett nagyszerű gáz- és villamosvilágítás áraszt nappali fényt; egy szóval: a kis, ósdi Pest külsejében is szép és modern nagyvárossá lett, amelyet az itt tartózkodó idegenek fentartás nélkül a világ egyik legszebb városaként magasztalnak.

A városi lét minden terén megnyilvánul ez az óriási haladás. Színház, művészet, sajtó, tudományos intézményeink tekintetében is igazi gócpont, valóban az ország szíve a főváros. Az egyesítés idején a Nemzeti színházon kívül nem volt számbavehető hajléka a színművészetnek. Ma Budapestnek öt nagystilű színháza van. A művészetek otthonra leltek gyönyörű muzeumokban. Sajtónk — úgy a lapok számánál, mint fajsúlyuknál fogva — a legnagyobb követelményeknek megfelel. A kultúra terjesztése és népszerűsítése terén a főváros egyenesen mintaszerűt produkált. Az elemi népoktatás szervezése és ellátása olyan munificenciával történt, aminő az egész világon nincsen példa. Budapest székesfővárosa mint iskolafentartó, első helyen áll az egész világon. Ugyanilyen bőkezűséggel áldozott a főváros a fürdőügy fejlesztésének is. Állatkertünk a legszebbek közé tartozik Európában. A közlekedés nagyszerű megjavítása és fejlesztése egyenesen a fővárosnak köszönhető.

Gazdasági téren is bámulatos a fejlődés gyors menete. Nagykereskedelmünk legalább tizszerese a negyven év előttié. Pénzügyintézményeink gyors fejlődésükben megközelítik az osztrák császárváros nagy bankjait. A tőzsde nagy jelentősége hasonlíthatatlanul nagyobb. Az üzleti élet egy igazi főváros képét mutatja. A kis kézművesek helyét hatalmas gyártelepek váltották fel és a vasutak forgalma amerikai mértékben meghatározódott. 1873-ban két kis pályaudvaron bonyolították le a vasuti közlekedést, ma a sok pályaudvar sem elegendő a

gócponttá vált főváros forgalmi igényeinek a kielégítésére. Egyszóval Budapest negyven esztendő alatt végigszáguldott a modern fejlődés ama óriási távolságain, amely a postakocsitól a repülőgépig vitt.

Az igazsághoz hívek maradunk akkor, amikor a jubileumi emelkedett hangulatban ennek a sokat ócsárolt, folyton szidott, mindig lecsepült fővárosnak a fényoldalát domborítjuk ki. Meggyőződésünk, hogy az általánosan elterjedt kritizáló és gáncsoló szellem egyenesen a pesti néplelek haladásra, fejlődésre való törekvéséből fakad, nem pedig a lokalpatriotizmus hiányának a bizonyága. Bármenyire szidjuk is a mi városunkat, lelkünk mélyén büszkék vagyunk reá és tiszta szívből szeretjük a mi Budapestünket.

A négy évtizedes, hirtelen felledülés során különösen két fejlődési korszak ötlük szemünkbe: az egyik a 80-as évek nagy építkezési periodusa, a másik az utolsó öt esztendő eredménye. Előbbit az államnak köszönhetjük, utóbbit saját magunknak: a székesfővárosnak. Budapest a maga erejéből lett azzá, a mi. És hiába ócsárolják a mindent jobban csinálni akarók a mai rezsimit; egészen bizonyos, hogy ez a korszak rövid lusztum alatt többet tett Budapestért, mint az összes előző évtizedek együttvéve. Ennek az alkotói munkának még csak a fele van megcsinálva, a következő öt esztendő nem kisebb alkotások korszaka lesz. És ha az ünnepi évfordulón egy percre megállunk, hogy visszapillantsunk a befutott nagy útra, nem akarunk megpihenni, mert jól tudjuk és érezzük, hogy a nagy munka végére még nem értünk el. Bizalommal tettük le a város vezetőinek kezébe a hatalmat és a hivatalt abban a nyugodt tudatban, hogy ami még hátra van Budapest világvárosi jellegéből, azt ők tudják és fogják legjobban elvégezni.

Ne csüggyessen el az, hogy a mostoha viszonyok egy pillanatra lassúbb

tempót diktálnak a fővárosnak a nagy teremtő munkában. Városunk ereje, egészsége, friss ifjusága le fogja győzni a pillanatnyi akadályokat és nemsokára ismét bátor lélekkel és felemelt fővel sietünk a fejlődés országutján tovább: kipróbált és lankadatlan buzgalmi vezéreink zászlaja alatt.